

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 137/2017 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef, finansråd Pauli Kariniemi, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Miki Kuusinen, finansministeriet
- analytiker Peik Granlund, Finansinspektionen
- Senior Advisor Jukka Topi, Finlands Bank
- ledande krishanteringsexpert Reima Letto, Verket för finansiell stabilitet
- Co-Head of Balance Sheet & Liquidity Analytics Kari Venäläinen, Nordea Bank AB (publ), filial i Finland
- intressebevakningsdirektör Erkki Sarsa, OP Gruppen
- direktör Sami Aarnio, Finlands Hypoteksförening
- chefsekonom Veli-Matti Mattila, Finanssiala ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att kreditinstitutslagen ändras så att det till lagen fogas bestämmelser om en systemriskbuffert. Med den föreslagna lagen genomförs optionen om nationell lagstiftning i Europeiska unionens direktiv om kreditinstitut, som baserar sig på den internationella totalformen av bankregleringen.

Det föreslås bestämmelser om ett särskilt buffertkrav med vilket man täcker långsiktiga risker som är oberoende av konjunkturväxlingar och som utgörs av faktorer som hotar det finansiella systemet eller den totala ekonomin. Kreditinstituten ska utöver de tidigare föreskrivna kapitalkraven ha ett kärnprimärkapital på en till fem procent för täckande av så kallade systemrisker. Bestämmelserna om buffertkrav ska också tillämpas på värdepappersföretag. De föreslagna kraven ska dock inte vara direkt tillämpliga med stöd av lag, utan ett buffertkrav ska kunna tas i bruk en-

Betänkande EkUB 17/2017 rd

ligt prövning av Finansinspektionen, som svarar för övervakningen av makrostabiliteten, när de förutsättningar som anges i lagen uppfylls.

Det föreslås att det till lagen om Finansinspektionen fogas behövliga bestämmelser som krävs för ställande av det nya buffertkravet. Finansinspektionens direktion ska fatta beslut om ställande av ett buffertkrav.

Dessutom föreslås vissa ändringar av teknisk natur i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, lagen om källskatt på ränteinkomst, lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform samt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2018.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund till den föreslagna regleringen och huvudsakligt innehåll. Bestämmelserna om bankernas kapitaltäckning och likviditet har skärpts globalt i och med regelverket Basel III som offentliggjordes av Baselkommittén i december 2010. Rekommendationerna ska stegvis sättas i kraft i EU fram till 2019 genom kreditinstitutsdirektivet (2013/36/EU) och tillsynsförordningen (575/2013/EU). Vid omarbetningen av kreditinstitutslagen i Finland 2014 fattades beslutet att den möjlighet till systemriskbuffert som direktivet medger inte ska tas in i den nationella lagstiftningen. Beslutet motiverades då med att stabiliteten och den relativa storleken på den finländska finansmarknaden inte ansågs kräva strängare kapitalkrav än minimikraven i EU-lagstiftningen med beaktande av att de här kraven kunde få negativa konsekvenser för realekonomin. I sitt betänkande (EkUB 6/2014 rd — RP 39/2014 rd) förutsatte ekonomiutskottet ändå att finansministeriet skulle undersöka om en buffert behövs och vilka effekterna skulle bli. Syftet med den aktuella propositionen är att införa optionen om en systemriskbuffert enligt direktivet.

Trots att minimikraven på kapitaltäckning i bankerna har skärpts betydligt när bestämmelserna om kapitaltäckning setts över vill utskottet påminna om att de optimala kapitaltäckningskraven för samhället enligt de flesta konsekvensbedömningar skulle vara ännu större än så här. Utskottet anser att ett systemriskbuffertkrav enligt propositionen är motiverat och tillstyrker propositionen med kommentarerna nedan och vissa mindre ändringar som närmare behandlas i detaljmotiveringen nedan.

Systemrisk. Med systemrisk avses risk för en sådan störning i det finansiella systemet som kan få allvarliga negativa effekter på realekonomin om den realiserar. Källor till konjunkturrelaterade systemrisker kan vara till exempel att utlåningen ökar för mycket, att skuldsättningen bland hushållen och företagen blir för stor, att likviditetsriskerna kumuleras för mycket och att praxis för beviljande av lån lättas upp under en högkonjunktur. Med strukturell systemrisk avses sådana långvariga och bestående risker i banksystemet som ökar sannolikheten antingen för finanskriser eller för skadliga effekter på det finansiella systemet och samhällsekonomin över lag till följd av finanskriser. I sin helhet kan banksektorn orsaka eller öka systemriskerna om sektorn är stor i relation till samhällsekonomin storlek och om den spelar en stor roll för finansförmedlingen. Om

Betänkande EkUB 17/2017 rd

banksektorn har en koncentrerad struktur eller om riskkoncentrationerna är starka, bidrar strukturella sårbarheter av den här typen till att stärka de chocker som har sitt ursprung utanför sektorn och utökar därför de negativa konsekvenserna av att riskerna realiseras. Utskottet påpekar att de strukturella och konjunkturberoende riskerna ofta är sammankopplade.

Bestämmelserna om bankernas kapitaltäckning i dag. Kapitalkraven består av ett minimikapitalkrav på 8 procent och ett kapitalkonserveringsbuffertkrav (som inte är beroende av prövning) på 2,5 procent. Enligt minimikapitalkravet ska banken ha ett kärnprimärkapital på minst 4,5 procent av sina riskvägda tillgångar. Dessutom kan ett kontracykliskt buffertkrav på 0–2,5 procent ställas upp för att bekämpa systemrisk. Det kontracykliska buffertkravet är avsett att förbättra bankens bärkraft i fråga om förluster och att hålla kontroll över de cykliska riskerna.

Banker som klassificeras som systemviktiga kan utöver dessa krav också påföras ett särskilt systemriskbuffertkrav. För globalt systemviktiga banker (G-SII) ska bufferten vara 1–3,5 procent av bankens riskvägda fordringar. Buffertkravet på nationellt systemviktiga banker (O-SII) kan för sin del vara högst 2 procent.

Utöver minimikapitalkravet kan tillsynsmyndigheten ställa ett bankspecifikt buffertkrav enligt prövning. Dess storlek är inte begränsad men bör bygga på brister som tillsynsmyndighetens påträffat till exempel i riskhanteringssystemen eller på en bedömning att bankens kapitalbas är otillräcklig i relation till riskerna.

Makrotillsynsverktyg. Det kontracykliska buffertkravet, G- och O-SII-buffertarna och den systemriskbuffert som nu ska regleras räknas till makrotillsynsverktygen, vars syften är att stärka bankernas risktolerans och minska de risker som hotar stabiliteten i hela det finansiella systemet och i ekonomin. Som makrotillsynsverktyg betraktas också myndighetens rätt att för krediter som är säkrade genom panträtt i fast egendom ställa ett högre kapitalkrav än vad som föreskrivs i tillsynsförordningen samt verktyg som begränsar storleken på och villkoren för bankernas utlåning till kunder, exempelvis maximal belåningsgrad, det maximala förhållandet mellan inkomster och skulder och den maximala andel som utgifterna för skötsel av skulder får utgöra av inkomsterna hos den som söker lån.

Utskottet påpekar att vi i Finland har lagfästa verktyg för att motverka cykliska risker och risker i enskilda betydande institutioner. Däremot har vi inget verktyg mot långvariga risker och sårbarheter som är oberoende av konjunkturerna. Frågan har uppmärksamats av bland annat Internationella valutafonden och Europeiska systemrisknämnden. Även ekonomiutskottet har tagit upp frågan i sina tidigare betänkanden om bankfullmäktiges berättelser (EkUB 18/2016 rd — B 16/2016 rd och EkUB 10/2017 rd — B 16/2017 rd).

Finland. Balansräkningen i den finländska banksektorn ligger kring genomsnittet i EU-länderna i proportion till bruttonationalprodukten. Riskerna för smitta mellan bankerna är hos oss däremot höga i europeisk jämförelse, både i termer av andelen interbankskulder och i fråga om innehav. Utländska bankers dotterbolag och filialer kontrollerar en stor del av den finländska marknaden. Nordiska problem kan därför förmedlas till Finland via koncerner. Att aktörerna i finansbranschen är etablerade i flera stater gör det å andra sidan möjligt att sprida riskerna. Statslånsäandet är för sin del obetydligt. De finländska bankerna har blivit allt mer beroende av upplåning

Betänkande EkUB 17/2017 rd

på finansmarknaden den senaste tiden, och omfattningen av beroendet hör till de största i Europa. Den finländska traditionen av ägarboende inverkar till väsentlig del på lånestocken i vår banksektor och därmed också på de eventuella riskerna.

Myndighetens prövningsrätt. I Finland ska Finansinspektionens direktion fatta beslut om en systemriskbuffert. Besluten ska beredas genom omfattande myndighetssamarbete, och innan de fattas ska Finansinspektionen höra Finlands Bank, finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. Finansinspektionen ska dessutom av företrädare för finanssektorn inhämta synpunkter på de principer som den tillämpar när den bestämmer vilka kreditinstitut som ska vara nationellt betydande och när den offentliggör informationen. Den föreslagna kreditinstitutslagen och motiveringen till den framhäver vikten av brett myndighetssamarbete för att alla aspekter kring makrotillsynsverktyg ska bli beaktade. Finlands Bank och finansministeriet ska ha rätt att när som helst kräva att Finansinspektionens direktion behandlar en fråga om att fastställa eller ändra ett kontracykliskt buffertkrav. Europeiska systemrisknämnden kan utfärda en rekommendation eller varning som är relevant för Finlands finansmarknad. Rekommendationen eller varningen ska behandlas av Finansinspektionens direktion. Utskottet ser det som motiverat att kravet underkastas ett särskilt beslut av Finansinspektionens direktion och inte grundar sig direkt på lagen, eftersom behovet av en buffert då kan bedömas på lämpligaste sätt. När införandet av kravet föregås av en särskild beslutsprövning kan också kortsiktiga effekter på kreditinstitutens utlåningskapacitet bättre vägas in.

Enligt förslaget begränsas prövningsrätten på så sätt att buffertkravet kan vara 1–5 procent, kravet ska täckas med så kallat kärnprimärkapital och ställandet av buffertkravet ska basera sig på förekomsten av de grunder som anges i den föreslagna lagen samt på i förväg publicerade indikatorer. Närmare bestämmelser om faktorer som anknyter till indikatorerna utfärdas genom förordning av finansministeriet. Ett annat villkor för att ställa kravet är att andra ändamålsenliga medel som står till buds har tillgripits för att minska riskerna innan ett nytt systemriskbuffertkrav kan ställas.

I sin beslutsprövning ska Finansinspektionens direktion beakta de faktorer som anges i lagen och förordningen. Utskottet har analyserat innehållet i utkastet till förordning tillsammans med de föreslagna bestämmelserna på lagnivå och anser att den föreslagna lösningen är motiverad. Den här principen om styrd prövning är också i ljuset av internationella erfarenheter nyttig vid tillämpning av makrotillsynsverktyg. Av målen för och naturen hos systemriskbuffertkravet följer att man inte kan skapa en entydig, mekanisk formel som förutsättning för ställande av kravet, utan ställandet ska på det sätt som förutsätts i kreditinstitutsdirektivet basera sig på myndighetens helhetsprövning i fråga om förekomsten av flera strukturella faktorer som framträder samtidigt. Om besluten schablonmässigt fattades enligt kriterier som bestämts på förhand skulle allvarliga, oförutsedda risker kunna förbises, alternativt skulle kraven kunna bli alltför höga i situationen som helhet.

Kriterierna. Enligt propositionen (6 a § i lagförslag 1) kan det ses som motiverat att ställa ett krav om den risk som utgörs av långsiktiga faktorer som är oberoende av konjunkturväxlingar kräver ett större kapitalbehov, en risk hotar eller på nationell nivå kan hota det finansiella systemets störningsfria funktion och stabilitet, och andra medel för makrotillsyn, med undantag av de medel som avses i artiklarna 458 och 459 i tillsynsförordningen, inte har varit tillräckliga eller annars

Betänkande EkUB 17/2017 rd

lämpliga för att täcka kapitalbehovet (2 mom.). Den föreslagna paragrafen innebär att tröskeln för att ställa buffertkrav blir hög, framför allt i övre ändan av skalan.

Vid tillämpningen av bestämmelsen ska Finansinspektionen beakta de faktorer som räknas upp i paragrafen (3 mom.) Enligt samma paragraf ska buffertkravet vara skäligt och proportionerligt i förhållande till den risk som avses i 1 mom. När ett buffertkrav bestäms ska Europeiska systemrisknämndens rekommendationer och varningar beaktas, till den del de berör Finlands finansmarknad. Utskottet anser att kriterierna i 6 a § medger en bra balans mellan myndighetens prövningsrätt och garantierna för rättssäkerhet.

När myndigheten bedömer behovet av en systemriskbuffert är det väsentligt att överväga om minimikraven på kapitaltäckning enligt tillsynsförordningen och makrotillsynsverktygen enligt kreditinstitutslagen är tillräckliga för att säkerställa den nationella stabiliteten. Samhällsnyttan av och kostnaderna för kraven bör vägas mot varandra. Den största samhällsnyttan av kapitaltäckningskraven uppstår av att sannolikheten för finanskriser med anknytande produktionsförluster minskar. Samhällets största kostnader för skärpta kapitaltäckningskrav beräknas för sin del uppkomma genom att bankernas upplåning blir dyrare. Sakkunniga har uttryckt oro över att kostnadshöjningen till följd av ökade kapitalkrav kommer att få större effekter på realekonomin än vad som beräknas i propositionen. Utskottet anser att detta är en relevant synpunkt och instämmer i att konsekvenserna av den föreslagna lagstiftningen är svåra att förutsäga exakt. Men med hänsyn till formuleringen i 6 a § i lagförslag 1 kombinerad med förslaget till förordning noterar utskottet att myndighetens prövningsrätt i enlighet med bestämmelserna utgör en lösning på problemet.

Regleringsarbitrage. Utskottet vill påpeka att om det finns stora skillnader mellan regleringen i respektive medlemsländer på den integrerade finansmarknaden, kan det utgöra ett incitament för bankerna att flytta sina risker och sin affärsverksamhet till de länder som har den lättaste regleringen på ett sätt som kan vara skadligt för stabiliteten i det finansiella systemet. Det är visserligen svårt att förutse vilka former regleringsarbitrage kan få till exempel i Norden, eftersom bankernas beslut också påverkas av andra faktorer än regleringen. I fråga om systemriskbufferten minskar betydelsen av regleringsarbitrage i Finland väsentligt av att systemriskbuffertar tillämpas i Sverige på företagsgruppsnivå. Då kan banken inte kringgå systemriskbuffertkrav i hemstaten genom att flytta över en del av sin balansräkning till exempel till Finland, eftersom det inte påverkar systemriskbuffertkravet.

Framtida trender. Finansieringsmarknaden genomgår förändringar både nationellt och globalt. Intäktsmodellen för affärsverksamhet inom finansbranschen har förändrats, och omvärlden påverkas också av att etablerade aktörer – bland annat i och med de möjligheter som direktivet om betaltjänster (PSD2) och den ökade efterfrågan på digitala tjänster medför – vid sidan av sig får allt fler nya aktörer som hittills varit verksamma i någon annan bransch än finansmarknaden. Över lag blir omvärlden mer heterogen med avseende på både de tjänster som tillhandahålls och själva tillhandahållarna. Utskottet betonar att när sektorn blir mer heterogen måste regleringen av finansmarknaden i framtiden också kunna fokuseras på funktionerna och inte bara på dem som bedriver verksamheten. Då går det att undvika de kryphål i regleringen som uppstår till följd av den snabba utvecklingen.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

Finanskrisen visade tydligt hur viktigt det är med framförhållning. När krisen är ett faktum är det för sent att stifta lagar för att trygga myndigheternas informationstillgång eller förhindra att kriserna eskalerar. På den integrerade inre marknaden sprider sig risker och problem i det finansiella systemet snabbt över statsgränserna. Därför är det viktigt att myndigheterna har befogenheter att vidta förebyggande åtgärder när faktorer som hotar stabiliteten börjar visa sig. Utskottet ser det som viktigt att regelbundet utvärdera om de larmsignaler som används i riskanalyserna är aktuella och fyller sitt syfte.

DETALJMOTIVERING

3. Lag om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

1 kap. Allmänna bestämmelser

3 §. Definitioner. Utskottet föreslår att 17 och 18 punkten korrigeras så att definitionerna av tredjeländers kreditinstitut och tredjeländers värdepappersföretag i fråga om tredjeländers filialer blir förenliga med tillämpningsområdet för direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut enligt följande:

"17) *tredjeländers kreditinstitut* ett kreditinstitut från tredjeland enligt 1 kap. 7 § i kreditinstituts-lagen,

18) *tredjeländers värdepappersföretag* ett sådant i 1 kap. 13 § 9 punkten i lagen om investerings-tjänster avsett tredjelandsföretag som skulle vara ett värdepappersföretag som tillhandahåller investerings-tjänster eller bedriver investeringsverksamhet, om det hade sitt säte i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och som bedriver handel med finansiella instrument för egen räkning eller säkerställer emissioner,"

6 kap. Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar

1 §. Skyldighet att skriva ned det nominella värdet på poster i eget kapital samt att skriva ned och konvertera vissa andra balansposter. Utskottet föreslår att paragrafrubriken, 1 mom. och 5 mom. preciseras genom att orden "skriva ned" läggs till, eftersom andra finansiella instrument än aktier och andelar både kan skrivas ned för att täcka förlust och konverteras för att stärka institutets kapital.

3 §. Nedskrivning av eget kapital och nedskrivning och konvertering av vissa andra balansposter i företag som hör till samma grupp. Paragrafen gäller motsvarande situationer som 1 § ovan, så rubriken bör för konsekvensens skull kompletteras med ordet "nedskrivning".

Betänkande EkUB 17/2017 rd

4. Lag om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

5 kap. Insättningsgaranti

9 §. Betalningsskyldighetens inträde. I den föreslagna paragrafen används uttrycken "positivt" och "negativt" ersättningsbeslut. Utskottet föreslår att ordalydelsen i 5 mom. förtydligas på så sätt att uttrycken "insättningar ska ersättas" och "att insättningar inte ska ersättas" används i stället. Således får momentet följande lydelse:

"Om verket enligt 2 mom. har beslutat att insättningar ska ersättas, ska verket underrätta den inlåningsbank som beslutet avser, dess insättare, finansministeriet och Finansinspektionen samt, om inlåningsbanken hör till en säkerhetsfond som avses i 13 kap. i kreditinstitutslagen, också säkerhetsfonden om beslutet. Om banken har en filial i utlandet ska dessutom tillsynsmyndigheten och insättningsgarantifonden i den stat där filialen har sitt säte underrättas om beslutet. Verket ska dessutom i officiella tidningen meddela vilka åtgärder insättarna ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden. Meddelandet ska publiceras på finska och svenska också i de största dagstidningarna inom inlåningsbankens verksamhetsområde samt tillhandahållas på verkets webbsidor. Om verket enligt 2 mom. har beslutat att insättningar inte ska ersättas, ska verket underrätta den inlåningsbank som beslutet avser, den insättare som gjort anmälan och Finansinspektionen om beslutet".

BILAGA. Förfarandet för beräkning av insättningsgarantiavgifterna

FAS 1 Definitioner av specifika riskindikatorer. På nästsista raden i kolumnen "Indikator" skrivs orden "Avkastning på totalt kapital" in och på nästsista raden i kolumnen "Områden" skrivs orden "Affärsmodell och ledning" in.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 5—7 i proposition RP 137/2017 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 3 och 4 i proposition RP 137/2017 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 10 kap. 3, 4 och 9 § och 10 § 4 mom., samt
fogas till 10 kap. en ny 6 a § som följer:

10 kap.

Finansiella förutsättningar

3 §

Buffertbelopp

Ett kreditinstitut ska utöver det kärnprimärkapital och konsoliderade kärnprimärkapital som föreskrivs i EU:s tillsynsförordning ha en kapitalbas som täcker de buffertkrav och konsoliderade buffertkrav som föreskrivs i detta kapitel.

Det sammanlagda buffertkravet utgörs av en kapitalkonserveringsbuffert, en kontracyklisk kapitalbuffert, en systemriskbuffert samt buffertkraven för systemviktiga institut.

En kapitalkonserveringsbuffertkrav utgör 2,5 procent av summan av kreditinstitutets totala riskvägda exponeringsbelopp.

En kontracykliskt buffertkrav ska bestämmas med iakttagande av 4—6 §. Bufferten får utgöra högst 2,5 procent av kreditinstitutets totala riskvägda exponeringsbelopp.

En systemriskbuffertkrav ska bestämmas med iakttagande av 4 och 6 a §. En buffert enligt detta moment ska utgöra minst 1 procent och högst 5 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet för det yttersta finländska moderbolaget i kreditinstitutets finansiella företagsgrupp eller för sammanslutningen av inlåningsbanker eller, till den del som buffertkravet baserar sig på en riskkoncentration som avses i 6 a § 3 mom. 1 punkten, av det totala riskvägda exponeringsbeloppet för de balansposter och poster utanför balansräkningen som utgör riskkoncentrationen.

Buffertkravet för ett systemviktigt institut ska bestämmas med iakttagande av 7—9 §. Buffertkravet för ett globalt systemviktigt institut får utgöra högst 3,5 procent och buffertkravet för andra systemviktiga institut högst 2,0 procent av kreditinstitutets totala exponeringsbelopp.

Vad som föreskrivs i 1—6 mom. gäller också konsoliderade buffertkrav. Vad som i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om kreditinstituts skyldighet att uppfylla konsoliderade minimikapi-

Betänkande EkUB 17/2017 rd

talkrav, gäller också kreditinstituts skyldighet att uppfylla konsoliderade fasta kapitalkrav, konsoliderade systemriskbuffertkrav och konsoliderade rörliga kapitalkrav samt sådana konsoliderade buffertkrav för andra systemviktiga institut som avses i 8 §. I 7 § föreskrivs om kreditinstituts skyldighet att uppfylla konsoliderade buffertkrav för globalt systemviktiga institut.

4 §

Fastställande av kontracykliska buffertkrav och systemriskbuffertkrav

Finansinspektionen ställer kontracykliska buffertkrav och systemriskbuffertkrav.

Finansinspektionen ska i samråd med finansministeriet och Finlands Bank kvartalsvis bedöma om det finns anledning att ställa ett kontracykliskt buffertkrav eller att ändra eller hålla i kraft gällande krav. Beslut om saken ska fattas inom tre kalendermånader efter utgången av varje kvartal.

Finansinspektionen ska i samarbete med finansministeriet och Finlands Bank årligen bedöma om det finns anledning att ställa ett systemriskbuffertkrav eller att ändra eller hålla i kraft gällande krav. Beslut om saken ska fattas inom sex kalendermånader efter utgången av varje år.

Finansinspektionen ska utöver vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. utan dröjsmål ta upp ärenden som gäller ställande eller ändring av buffertkrav, om finansministeriet eller Finlands Bank kräver det eller om Europeiska systemrisknämnden har gett en rekommendation eller varning som är relevant för Finlands finansmarknad.

Finansinspektionen ska före beslut som avses i 2 och 3 mom. samråda med finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt Finlands Bank.

Ett i denna paragraf avsett buffertkrav träder i kraft tolv månader efter beslutet, om inte Finansinspektionen av särskilda skäl beslutar om en tidigare tidpunkt för ikraftträdandet. Ett beslut om att sänka eller slopa ett buffertkrav träder i kraft omedelbart. Ett buffertkrav kan ställas så att det ökar med 0,5 procentenheter med sex månaders stigande intervaller fram till dess att den förut-satta kapitalkravnivån har uppnåtts.

Av ett beslut som avses i denna paragraf ska framgå hur länge det är i kraft, buffertkravets sammanlagda belopp och om beloppet eventuellt ändrats sedan det föregående beslutet, beslutsmotiveringen, eventuella särskilda skäl för att ikraftträdandet av ändringen tidigare lagts samt andra behövliga uppgifter.

Finansinspektionen ska på sina webbsidor offentliggöra beslut som avses i denna paragraf.

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till beslut som avses i denna paragraf samt om offentliggörande av besluten.

I SSM-förordningen föreskrivs om ECB:s rätt att fastställa buffertkrav som överstiger de buffertkrav som bestämts i enlighet med denna paragraf.

6 a §

Grunderna för fastställande av systemriskbuffertkrav

Om man inte för det yttersta finländska moderbolaget i ett kreditinstituts finansiella företagsgrupp eller en sammanslutning av inlåningsbanker på något annat ändamålsenligt sätt kan säkerställa tillräckligheten hos kapitalbasen i förhållande till en systemrisk, kan Finansinspektionen ställa ett i 4 § avsett systemriskbuffertkrav.

Ett systemriskbuffertkrav kan ställas om

Betänkande EkUB 17/2017 rd

1) den risk som utgörs av långsiktiga faktorer som är oberoende av konjunkturväxlingar eller faktorer som hotar det finansiella systemet eller den totala ekonomin kräver ett större kapitalbehov

2) den risk som avses i 1 punkten hotar eller kan på nationell nivå hota det finansiella systemets störningsfria funktion och stabilitet och

3) andra medel för makrotillsyn, med undantag av de medel som avses i artikel 458 och 459 i EU:s tillsynsförordning, inte har varit tillräckliga eller annars lämpliga för att täcka kapitalbehovet.

Finansinspektionen ska vid tillämpningen av denna paragraf beakta

1) kreditinstitutssektorns riskkoncentrationer när det gäller utlåning, upplåning och andra centrala bankfunktioner

2) inhemska kreditinstituts inbördes kopplingar när det gäller kreditgivning, betalningsförmedling och andra bankfunktioner som är viktiga med tanke på den finansiella stabiliteten

3) kreditinstitutssektorns kopplingar till utländska banksystem och finansiella system, centrala motparter och andra aktörer på finansmarknaden

4) kreditinstitutssektorns kopplingar till risker i finansiella system i Europeiska unionens medlemsstater och andra länder

5) kreditinstitutssektorns storlek och dess koncentration mätt enligt storleken hos kreditinstitutens balansräkningar samt koncentration när det gäller utlåning och mottagande av insättningar från allmänheten

6) kreditinstitutssektorns betydelse när det gäller förmedling av finansiering till den inhemska privata sektorn

7) skuldsättningsgraden hos kreditinstitutens största kundgrupper.

Buffertkravet ska vara skäligt och proportionerligt i förhållande till den risk som avses i 1 mom.

När ett buffertkrav bestäms ska Europeiska systemrisknämndens rekommendationer och varningar beaktas, till den del de berör Finlands finansmarknad.

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om faktorer som anknyter till grunderna för bestämmande av buffertkravet.

9 §

Samordning av buffertkrav för systemviktiga institut och systemriskbuffertkrav

Om det är möjligt att tillämpa buffertkrav enligt såväl 7 som 8 § på ett kreditinstitut, ska kreditinstitutet uppfylla endast det högre av kraven.

Om det är möjligt att på ett kreditinstitut tillämpa buffertkrav enligt antingen 7 eller 8 § samt ett systemriskbuffertkrav, och det senare buffertkravet bestäms på basis av kreditinstitutets totala riskvägda exponeringsbelopp, ska kreditinstitutet uppfylla endast det högre av kraven.

Om det är möjligt att på ett kreditinstitut tillämpa buffertkrav enligt antingen 7 eller 8 § samt ett systemriskbuffertkrav, och det senare buffertkravet täcker endast kreditinstitutets balansposter och poster utanför balansräkningen i Finland och i tredjeländer, ska kreditinstitutet uppfylla båda kraven.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

10 §

Underskridande av buffertkrav

Om kreditinstitutet inte inom föreskriven tid har tillställt Finansinspektionen en plan, kan Finansinspektionen ålägga kreditinstitutet ett buffertkrav enligt 11 kap. 6 §. Ett buffertkrav enligt detta moment får inte överskrida det belopp varmed kreditinstitutets kapitalbas enligt 1 § i detta kapitel underskrider summan av minimikapitalkravet enligt EU:s tillsynsförordning och buffertkraven enligt 3 § samt ett eventuellt tidigare med stöd av 11 kap. 6 § ställt av prövning beroende buffertkrav.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett kreditinstitut ska uppfylla ett systemriskbuffertkrav enligt denna lag på 1 procent tidigast från och med den 1 januari 2019 och ett systemriskbuffertkrav på över 1 procent från och med den 1 juli 2019.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 10 § 1 mom. 6 punkten, och mellanrubriken före 62 §, av den förstnämnda sådan den lyder i lag 611/2014, samt
fogas till lagen en ny 65 d och 65 e § som följer:

10 §

Direktionens uppgifter

Direktionen ska i fråga om tillsynen över finansmarknaden

6) fatta beslut som gäller ställande, ändring eller bibehållande av buffertkrav enligt 10 kap. 4, 7 och 8 § i kreditinstitutslagen, eller den maximala belåningsgraden enligt 15 kap. 11 § 5 mom. i den lagen eller erkännande av buffertkrav enligt 65 e § i denna lag eller ställande av högre kapi-

Betänkande EkUB 17/2017 rd

talkrav än minimikravet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan EU:s tillsynsförordning, när det gäller sådana krediter enligt artiklarna 124 och 164 i den förordningen som är säkrade genom pant i fast egendom, eller ändring av ett tidigare beslut som gäller detta eller tillämpning av artikel 458 i den förordningen.

— — — — —

Samarbete som gäller grupp tillsyn och annat samarbete

65 d §

Samarbete som gäller bestämmande och godkännande av buffertkrav

Utöver vad som föreskrivs i 65 a § ska Finansinspektionen när den ställer, ändrar eller slopar ett i 10 kap. 4 § 1 mom. i kreditinstitutslagen avsett systemriskbuffertkrav

1) underrätta Europeiska kommissionen, Europeiska systemrisknämnden, Europeiska bankmyndigheten och de berörda behöriga myndigheterna samt tillsynsmyndigheter i tredjeländer som motsvarar de behöriga myndigheterna minst en kalendermånad innan det tilltänkta beslutet offentliggörs, när buffertkravet är 1—3 procent,

2) utan ogrundat dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen, Europeiska systemrisknämnden och Europeiska bankmyndigheten när buffertkravet är minst 3 procent och högst 5 procent,

3) utan ogrundat dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten, Europeiska kommissionen och Europeiska systemrisknämnden när beslutet tillämpas på ett kreditinstitut vars holdingföretag är etablerad i en annan medlemsstat.

Om mottagaren till en i 1 mom. 3 punkten avsedd underrättelse motsätter sig ställande av ett buffertkrav, kan Finansinspektionen föra ärendet till behandling hos Europeiska bankmyndigheten. Bestämmelser om hur ärendet ska behandlas finns i artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG. Ett beslut enligt detta moment får inte tillämpas innan Europeiska bankmyndigheten fattat ett interimistiskt beslut i ärendet.

65 e §

Godkännande av buffertkrav

Finansinspektionen kan besluta om godkännande av ett systemriskbuffertkrav som den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat ställt så att kravet motsvarar i 10 kap 4 § i kreditinstitutslagen avsett buffertkrav på balansposter och åtaganden utanför balansräkningen i den nämnda medlemsstaten för ett kreditinstitut som auktoriserats i Finland.

Finansinspektionen kan be Europeiska systemrisknämnden ge en rekommendation till en annan medlemsstat om att godkänna av ett systemriskbuffertkrav som ställts i Finland.

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska kommissionen, Europeiska systemrisknämnden, Europeiska bankmyndigheten och den behöriga myndigheten i den andra medlemsstat som ställt buffertkravet i fråga om ett beslut som avses i 1 mom.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 1 kap. 3 § 1 mom. 17, 18 och 25 punkten och 6 § 1 mom. 1 punkten, 3 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten, 2 § 2 mom. 3 punkten och 4 § 4 mom. 1 och 7 punkten, 4 kap. 1 § 3 mom., rubriken för 6 kap., rubriken för 6 kap. 1 § samt 1, 2 och 5 mom. samt rubriken för 3 §, 7 kap. 2 § 3 mom., 8 kap. 5 § 2 mom. 2 punkten, 6 § 1 mom., rubriken för 7 §, det inledande stycket i 7 § 1 mom. och 5 punkten, 2 mom. samt 3 mom. 3 och 5 punkten och rubriken för 10 kap. 1 § samt 10 1 § 1 mom. samt *fogas* till 1 kap. 3 § 1 mom. en ny 26 punkt, till 8 kap. 7 § 1 mom. en ny 6 punkt och till 10 kap. 2 § ett nytt 6 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

17) *tredjeländers kreditinstitut* ett kreditinstitut från tredjeland enligt 1 kap. 7 § i kreditinstituts-lagen,

18) *tredjeländers värdepappersföretag* ett sådant i 1 kap. 13 § 9 punkten i lagen om investeringstjänster avsett tredjelandsföretag som skulle vara ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, om det hade sitt säte i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och som bedriver handel med finansiella instrument för egen räkning eller säkerställer emissioner,

Betänkande EkUB 17/2017 rd

25) *behörig myndighet* en behörig myndighet enligt artikel 4.1.40 i EU:s tillsynsförordning samt Europeiska centralbanken i fråga om de särskilda uppgifter som tilldelas den enligt rådets förordning (EU) nr 1024/2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut, nedan SSM-förordningen,

26) *kritiska funktioner* tjänster och transaktioner som tillhandahålls av institutet till tredje parter och som om de upphörde sannolikt skulle leda till störningar av tjänster som är avgörande för realekonomin eller störa den finansiella stabiliteten på grund av institutets eller koncernens storlek, marknadsandel, externa och interna sammanlänkningsförhållanden, komplexitet eller gränsöverskridande verksamhet, i en eller flera medlemsstater, särskilt med avseende på dessa tjänsters eller transaktioners utbytbarhet.

6 §

Lagens syften och allmänna tillämpningsprinciper

Verket ska vid tillämpning av denna lag beakta följande allmänna resolutionssyften:

1) kontinuiteten i institutets kritiska funktioner,

3 kap.

Bedömning av avvecklings- och omorganiseringsmöjligheter

1 §

Skyldighet att bedöma möjligheterna till avveckling och omorganisering av institut

Ett institut kan avvecklas eller dess verksamhet omorganiseras på det sätt som avses i denna lag, om

3) institutets verksamhet kan omorganiseras i enlighet med denna lag så att kontinuiteten i dess kritiska funktioner säkras.

2 §

Skyldighet att bedöma möjligheterna till avveckling och omorganisering av en koncern

En koncern kan avvecklas eller dess verksamhet omorganiseras på det sätt som avses i denna lag, om

Betänkande EkUB 17/2017 rd

3) de instituts verksamhet som hör till koncernen kan omorganiseras i enlighet med denna lag så att kontinuiteten i institutens kritiska funktioner säkras antingen så att de separeras från övriga funktioner, om detta kan göras enkelt och utan onödigt dröjsmål, eller på något annat lämpligt sätt.

4 §

Undanröjande av hinder för avveckling av ett institut och omorganisering av verksamheten

Verket kan kräva att ett institut vidtar följande åtgärder för att undanröja hinder för avveckling av institutet eller omorganisering av dess verksamhet:

1) i syfte att säkerställa de kritiska funktionerna omprövar innehållet i och behovet av koncerninterna finansieringsavtal samt upprättar serviceavtal, antingen med koncerninterna eller med externa företag,

7) gör en sådan rättslig eller funktionell omstrukturering av institutet att dess kritiska funktioner i rättsligt och ekonomiskt hänseende kan åtskiljas från övriga funktioner vid tillämpningen av resolutionsverktyg enligt 9—11 kap.,

4 kap.

Ställande av institut under resolutionsförvaltning

1 §

Villkor för resolutionsförvaltning

Villkoret i 1 mom. 3 punkten uppfylls om ställande under resolutionsförvaltning är en proportionerlig och behövlig åtgärd för att uppnå ett eller flera av de mål som avses i 1 kap. 6 § 1 mom. och dessa mål inte på motsvarande sätt kan uppnås genom att försätta institutet i konkurs eller likvidation.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

6 kap.

Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar

1 §

Skyldighet att skriva ned det nominella värdet på poster i eget kapital samt att skriva ned och konvertera vissa andra balansposter

Verket ska utan dröjsmål efter det att ett institut har ställts under resolutionsförvaltning och värderats enligt 5 kap. 1 § besluta om täckande av institutets förluster samt indragning av aktier och andelar samt om nedskrivning och konvertering av i artikel 51 i tillsynsförordningen avsett övrigt primärkapital eller i artikel 62 i tillsynsförordningen avsett supplementärkapital till kapitalbasinstrument. Verket ska täcka institutets förluster genom att skriva ned det nominella värdet på institutets aktier eller andelar och på andra poster i institutets eget kapital samt, under de förutsättningar som föreskrivs i 3 §, det nominella värdet på aktier eller andelar i företag som hör till samma grupp som institutet och på andra poster i eget kapital, eller det bokföringsmässiga motvärdet om aktierna eller andelarna inte har något nominellt värde. Samtidigt ska verket dra in varje aktie- eller andelsägares aktier eller andelar i samma förhållande som verkets förluster har täckts i enlighet med detta moment, om inte verket beslutar att aktierna eller andelarna ska överlåtas till sådana borgenärer vilkas fordringar har skrivits ned eller i enlighet med denna lag konverterats till finansiella instrument som hänförs till kapitalbasen.

Verket ska vidta de åtgärder som avses i 1 mom. oberoende av om institutet ställts under resolutionsförvaltning eller ej, om verket anser att

- 1) det är nödvändigt att vidta åtgärderna för att säkerställa institutets fortsatta verksamhet, eller
- 2) institutet behöver extraordinärt offentligt stöd.

Antalet aktier eller andelar i institutet ska minskas och andra i nämnda moment avsedda finansiella instrument skrivas ned och konverteras i samma förmånsrättsordning som vid en konkurs i de poster i eget kapital som avses i 1 mom., om inte något annat följer av artikel 54 i EU:s tillsynsförordning. Nedskrivning av värdet på aktier, andelar och andra poster i eget kapital ändrar inte ägarens ansvar för förpliktelser som hänför sig till det nedskrivna värdet eller för eventuell skadeståndsskyldighet till följd av överklagande av åtgärder som avses i 1 mom.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

3 §

Nedskrivning av eget kapital och nedskrivning och konvertering av vissa andra balansposter i företag som hör till samma grupp

7 kap.

Allmänna principer för resolutionsverktyg

2 §

Resolutionsverktyg

Verket kan besluta ta ut en rimlig ersättning som motsvarar självkostnadsvärdet för sina kostnader för användningen av resolutionsverktyg hos institutet eller det tillfälliga institutet eller dra av ersättningen från det inlösenpris som gäller inlösen enligt 1 mom. 2 och 3 punkten. Verkets fordringar enligt detta moment ska betalas vid institutets konkurs eller vid avveckling av institutet eller bolaget enligt 1 mom. 3 eller 4 punkten, med bästa förmånsrätt efter garanterad insättning enligt verklagen och sådana fordringar som avses i 5 § i betalningsordningslagen.

8 kap.

Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

5 §

Fakultativa undantag i fråga om nedskrivningsbara skulder

Verket kan fatta ett beslut enligt 1 mom., om nedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

2) på ett orimligt sätt skulle äventyra institutets förmåga att upprätthålla sina kritiska funktioner eller fortsätta med sin kärnverksamhet,

Betänkande EkUB 17/2017 rd

6 §

Användning av resolutionsfonden i särskilda fall

Ett instituts skulder som inte skrivits ned med stöd av 5 § och som enligt 3 mom. i den paragrafen inte har täckts genom ökning av de övriga skuldernas andel av hela det nedskrivna beloppet, kan helt eller delvis täckas med medel ur resolutionsfonden så som föreskrivs i denna paragraf.

7 §

Minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder

Ett institut ska ständigt ha en kapitalbas och nedskrivningsbara skulder som sammanlagt uppgår till minst ett sådant belopp av institutets balansomslutning som verket bestämmer. Verket ska samråda med Finansinspektionen innan det fastställer kapitalkravet. Verket ska när det fastställer kravet beakta åtminstone

5) vilka negativa konsekvenser det skulle få för den finansiella stabiliteten, övriga institut eller det finansiella systemet om institutets verksamhet upphör,

6) det, att derivatskulder inkluderas i balansomslutningen på basis av att nettningsrättigheter gentemot motparter erkänns fullt ut.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om ett instituts kapitalbas, nedskrivningsbara skulder och balansomslutning ska tillämpas på institutets konsoliderade kapitalbas, konsoliderade nedskrivningsbara skulder och konsoliderade balansomslutning.

De nedskrivningsbara skulderna kan räknas in i det sammanlagda belopp som avses i 1 mom. endast om

3) skuldens återstående löptid är minst ett år; tiden anses löpa ut när borgenären tidigast har rätt att kräva återbetalning av skulden,

5) skulden inte är baserad på en garanterad insättning enligt 5 kap. 8 § i verklagen eller på insättningar som avses i 21 § 2 mom. 1 punkten i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, 30 § 2 mom. 1 punkten i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform eller 118 § 2 mom. 1 punkten i sparbankslagen,

Betänkande EkUB 17/2017 rd

10 kap.

Tillfälliga institut

1 §

Inrättande av ett tillfälligt institut samt överlåtelse av aktier och andelar eller tillgångar och skulder

Verket kan bilda ett aktiebolag för att fortsätta med de centrala affärsfunktionerna i ett institut som har ställts under resolutionsförvaltning (*tillfälligt institut*) samt besluta om överföring av institutets aktier och andelar eller tillgångar eller skulder i en eller flera poster till det tillfälliga institutet, enligt vad som föreskrivs i detta kapitel. På ett tillfälligt institut ska tillämpas kreditinstitutslagen och lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform eller lagen om investeringstjänster, om inte något annat föreskrivs nedan. Av bolagsordningen för ett tillfälligt institut ska framgå att aktiebolaget är ett sådant tillfälligt institut som avses i denna lag.

— — — — —

2 §

Fortsatt verksamhet

— — — — —

Denna paragraf tillämpas inte på ett sådant tillfälligt institut enligt 10 kap. 1 § 1 mom., som har inrättats för att äga ett institut som ställts under resolutionsförvaltning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 4 kap. 5 § 4 mom. samt
ändras 1 kap. 3 § 11 punkten och 12 punkten underpunkt b och c, 4 kap. 2 § 1 mom., 5 § 1—3 mom. och 6—9 §, 5 kap. 5 § 7 mom. 4 punkten, 7 § 2 mom., 9 § 5 mom. och 10 § 1 mom. samt bi-

Betänkande EkUB 17/2017 rd

lagen till lagen, av dem 4 kap. 5 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1281/2015 samt 5 kap. 5 § 7 mom. 4 punkten och bilagan sådana de lyder i lag 812/2015, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *insättning* likvida medel på konto i en inlåningsbank och likvida medel på väg att inflyta samt i enlighet med insättningsavtalet upplupna räntor till och med det datum då ett beslut enligt 5 kap. 9 § 2 mom. fattades; med insättning avses dock inte medel

a) som är baserade på värdepapper enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012), eller medel

b) som inlåningsbanken enligt avtalsvillkoren har rätt eller skyldighet att betala tillbaka enligt något annat värde än det nominella beloppet,

12) ersättningsberättigade insättningar andra insättningar än

b) andra kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags, placeringsfonders, AIF-förvaltare, AIF-fonders och finansiella instituts insättningar för egen räkning,

c) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, pensionsstiftelsers, försäkringskassors och arbetspensionsanstalters insättningar,

4 kap.

EU:s stabilitetsavgift till EU:s gemensamma resolutionsfond och stabilitetsavgiften till den nationella resolutionsfonden

EU:s gemensamma resolutionsfond

2 §

Betalningsförfarande för EU:s stabilitetsavgift

Verket ska beräkna stabilitetsavgiften för varje avgiftsskyldig och se till att EU:s stabilitetsavgifter samlas in i enlighet med EU:s resolutionsförordning samt det mellanstatliga avtalet. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 om komplettering av Europaparlamentets och

Betänkande EkUB 17/2017 rd

rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution föreskrivs det dessutom särskilt om hur stabilitetsavgifterna ska bestämmas.

— — — — —

Resolutionsfonden

5 §

Den nationella stabilitetsavgiften och målnivån för resolutionsfonden

Värdepappersföretag samt filialer i Finland till i 1 kap. 3 § 1 mom. 17 punkten i resolutionslagen avsedda tredjeländers kreditinstitut och i 18 punkten avsedda tredjeländers värdepappersföretag ska årligen senast den 31 maj till resolutionsfonden som förvaltas av verket betala en stabilitetsavgift som bestäms i enlighet med 6 § i detta kapitel.

Uttaget av stabilitetsavgifter ska ökas så jämnt som möjligt, så att det sammanlagda beloppet senast den 31 december 2024 når upp till den målnivå som bestämts för resolutionsfonden. Målnivån ska beräknas som en andel av den sammanlagda målnivå som bestäms för värdepappersföretagen och kreditinstituterna och som utgör en procent av de garanterade insättningarna.

Resolutionsfondens målnivå ska bestämmas som en andel av den kalkylerade målnivå som avses i 2 mom. på så sätt att den motsvarar den andel som värdepappersföretagens och de i 1 mom. avsedda filialernas sammanlagda skuldbelopp, med avdrag för eget kapital, utgör av det sammanlagda skuldbeloppet för alla de värdepappersföretag och i 1 mom. avsedda filialer som betalar stabilitetsavgift och de kreditinstitut som betalar EU:s stabilitetsavgift, med avdrag för deras eget kapital och garanterade insättningar.

— — — — —

6 §

Grunderna för fastställande av den nationella stabilitetsavgiften

Ett värdepappersföretags årliga andel av alla värdepappersföretags och i 5 § 1 mom. avsedda filialers sammanlagda stabilitetsavgift är samma som dess sammanlagda skuldbelopp, med undantag för eget kapital, i proportion till alla de i Finland verksamma värdepappersföretagens sammanlagda skuldbelopp, med undantag för eget kapital, sammanräknade med slutsumman för de kalkylmässiga balansomslutningarna i samtliga filialer enligt 5 § 1 mom.

En i 5 § 1 mom. avsedd filials andel av alla värdepappersföretags och i 5 § 1 mom. avsedda filialers sammanlagda stabilitetsavgift är samma som omslutningen av dess kalkylmässiga balansräkning i proportion till alla de i Finland verksamma värdepappersföretagens sammanlagda skuldbelopp, med undantag för eget kapital, sammanräknade med slutsumman för de kalkylmässiga balansomslutningarna i samtliga filialer enligt 5 § 1 mom.

I kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution föreskrivs det dessutom särskilt om hur stabilitetsavgifterna ska bestämmas.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

7 §

Extra nationella stabilitetsavgifter

Om fondens tillgångar inte räcker till för att täcka förluster, kostnader eller andra utgifter som orsakats av ett värdepappersföretags resolutionsåtgärder, ska hos värdepappersföretagen och de i 5 § 1 mom. avsedda filialerna tas ut extra stabilitetsavgifter i enlighet med 6 § till dess att fondens målnivå har uppnåtts. Den årliga extra stabilitetsavgiften får vara högst tre gånger större än de årliga stabilitetsavgifterna.

Verket kan besluta att helt eller delvis avstå från att ta ut extra avgifter för en tid av högst sex månader, om betalningen av stabilitetsavgiften skulle äventyra ett värdepappersföretags eller en i 5 § 1 mom. avsedd filials likviditet eller betalningsförmåga. På ansökan av ett värdepappersföretag eller en i 5 § 1 mom. avsedd filial kan betalningen skjutas upp högst två gånger.

8 §

Användning av nationella stabilitetsavgifter

Verket kan använda stabilitetsavgifter för att täcka kostnaderna för resolutionsåtgärder som avser ett värdepappersföretag eller en i 5 § 1 mom. avsedd filial. Sådana åtgärder är

1) garantier för tillgångar eller skulder som innehas av ett sådant värdepappersföretag som är föremål för resolution, dess dotterföretag, en i 5 § 1 mom. avsedd filial, ett i 11 kap. 1 § 1 mom. i resolutionslagen avsett egendomsförvaltningsbolags eller ett i 10 kap. 1 § 1 mom. i den lagen avsett tillfälligt institut,

2) beviljande av lån till ett värdepappersföretag som är föremål för resolution, dess dotterföretag, en i 5 § 1 mom. avsedd filial, ett egendomsförvaltningsbolag eller ett tillfälligt institut,

3) köp av egendom i ett värdepappersföretag eller en i 5 § 1 mom. avsedd filial som är föremål för resolution,

4) betalning av finansieringsandelar till ett egendomsförvaltningsbolag eller tillfälligt institut,

5) en sådan betalning till ett värdepappersföretag eller en i 5 § 1 mom. avsedd filial som är föremål för resolution som har gjorts enligt 8 kap. 5 och 6 § i resolutionslagen i stället för att skriva ned det nominella värdet av en skuld, om verket har skrivit ned värdet av skulderna och i enlighet med 5 § i det kapitlet har beslutat undanta en del av skulderna från värdenedskrivningen,

6) frivilligt lån för andra finansieringsarrangemang,

7) en kombination av åtgärder enligt 1—6 punkten.

Verket kan använda stabilitetsavgifter för åtgärder som avses i 1 mom. också om verket i enlighet med 9 kap. i resolutionslagen överlåter ett värdepappersföretag eller en i 5 § 1 mom. avsedd filial till köparen av institutets affärsverksamhet.

9 §

Resolutionsfondens deltagande i koncernresolution

Resolutionsfonden kan delta i koncernresolution av ett värdepappersföretag eller en i 5 § 1 mom. avsedd filial när villkoren i 14 kap. 13 § i resolutionslagen är uppfyllda. Bestämmelser om resolution av tredjeländers filialer finns dessutom i 15 kap. i resolutionslagen.

Betänkande EkUB 17/2017 rd

5 kap.

Insättningsgaranti

5 §

Insättningsgarantiavgiftens belopp

Trots bestämmelserna i 1 mom. får verket också beräkna de i det momentet avsedda riskerna med någon annan metod än en metod som anges i EU:s tillsynsförordning. Vid sådan riskbedömning ska verket på ett utförligt sätt beakta de med inlåningsbankens verksamhet förenade riskerna i enlighet med bilagan. Verket ska bedöma inlåningsbankens risker på följande områden och riskindikatorerna inom dem:

4) affärsmodell och ledning, som består av inlåningsbankens riskvägda balansposter och åtaganden utanför balansräkningen i förhållande till de totala tillgångarna samt förhållandet mellan inlåningsbankens nettointäkter och de totala tillgångarna.

7 §

Användning av insättningsgarantifondens tillgångar

Verket kan i stället för ett beslut som avses i 9 § 2 mom. besluta att insättningsgarantifondens tillgångar i samband med insolvensförfaranden ska användas för finansiering av arrangemang varmed en inlåningsbanks insättningar överförs till en annan inlåningsbank.

9 §

Betalningsskyldighetens inträde

Om **verket** enligt 2 mom. **har beslutat att insättningarna ska ersättas**, ska verket underrätta den inlåningsbank som beslutet avser, dess insättare, finansministeriet och Finansinspektionen samt, om inlåningsbanken hör till en säkerhetsfond som avses i 13 kap. i kreditinstitutslagen, också säkerhetsfonden om beslutet. Om banken har en filial i utlandet ska dessutom tillsynsmyndigheten och insättningsgarantifonden i den stat där filialen har sitt säte underrättas om beslutet. Verket ska dessutom i officiella tidningen meddela vilka åtgärder insättarna ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden. Meddelandet ska publiceras på finska och svenska också i de största dagstidningarna inom inlåningsbankens verksamhetsområde samt tillhandahållas på verkets webbsidor. Om **verket** enligt 2 mom. **har beslutat att insättningarna inte ska ersättas**, ska verket underrätta den in-

Betänkande EkUB 17/2017 rd

låningsbank som beslutet avser, den insättare som gjort anmälan och Finansinspektionen om beslutet.

— — — — —

10 §

Utbetalning av ersättningar

Insättningsgarantifonden ska utan särskild ansökan göra en ersättning enligt 8 § tillgänglig för insättarna inom sju arbetsdagar från verkets beslut enligt 9 §, om inte något annat följer av 2 mom. i denna paragraf. Om inlåningsbanken före ett beslut som avses i 9 § har försatts i likvidation eller konkurs, ska tidsfristen enligt detta moment räknas från beslutet om likvidationen eller konkursen.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande EkUB 17/2017 rd

Förfarandet för beräkning av insättningsgarantiavgifterna

FAS 1

Definitioner av specifika riskindikatorer

De specifika riskindikatorerna bestäms på följande sätt:

Områden	Indikator	Definition
Kapital	Soliditetsgrad	Primärt kapital / Totala tillgångar Definitionen i enlighet med artikel 429 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan <i>EU:s tillsynsförordning</i> , och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/62 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller bruttosoliditetsgraden.
Kapital	Kapitaltäckningsgrad	Kapitalbas / Kapitalbas som krävs Den kapitalbas som krävs inbegriper också de krav som Finansinspektionen ställer med stöd av 11 kap. 10 § i kreditinstitutslagen.
Likviditet och finansiering	Stabil finansiering	Med stabil finansiering avses finansiering enligt artikel 413 i EU:s tillsynsförordning.
Likviditet och finansiering	Likviditet	Med likviditet avses likviditet enligt artikel 412 i EU:s tillsynsförordning och enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut.
Tillgångarnas kvalitet	Andel oreglerade fordringar	Oreglerade fordringar / Totala krediter och skuldinstrument
Affärsmodell och ledning	Riskvägda balansposter och åtaganden utanför balansräkningen i förhållande till de totala tillgångarna	Riskvägda balansposter och åtaganden utanför balansräkningen / Totala tillgångar i enlighet med EU:s tillsynsförordning.
Affärsmodell och ledning	Avkastning på totalt kapital	Nettointäkter / Totala tillgångar
Potentiella förluster för insättningsgarantifonden	Icke intecknade tillgångar	Totala tillgångar - intecknade tillgångar / Garanterade insättningar

FAS 2

Indelning av specifika riskindikatorer i riskklasser och klassernas riskvärden

De observationer kring specifika riskindikatorer som varje inlåningsbank rapporterar delas in i fem klasser så att den femtedel av observationerna som får det lägsta värdet av alla observationer som inlåningsbankerna rapporterar hör till riskklass 1. Den femtedel av observationerna som får

Betänkande EkUB 17/2017 rd

näst lägst värden hör till riskklass 2 och så vidare så att den femtedel av observationerna kring specifika riskindikatorer som får de högsta värdena hör till riskklass 5.

Om antalet inlåningsbanker inte kan delas jämnt med antalet klasser, fogas en observation till varje riskklass från och med den lägsta klassen.

Observationerna i respektive riskklass får följande preliminära riskvärden:

Riskklass	Riskvärde, x_k
1	0
2	25
3	50
4	75
5	100

FAS 3

Inbördes viktning mellan specifika riskindikatorer och beräkning av varje inlåningsbanks indikator för den totala riskexponeringen

Varje specifik riskindikator viktas och dess tecken bestäms på följande sätt vid beräkningen av indikatorn för den totala riskexponeringen:

Specifik riskindikator, k	Vikt, A_k	Tecken
Soliditetsgrad	0,12	-
Kapitaltäckningsgrad	0,12	-
Stabil finansiering	0,12	-
Likviditet	0,12	-
Andel oreglerade fordringar	0,18	+
Risikvägda balansposter och åtaganden utanför balansräkningen i förhållande till de totala tillgångarna	0,085	+
Avkastning på totalt kapital	0,085	-/+ Ett negativt värde innebär hög risk, men också ett högt positivt värde kan innebära hög risk
Icke intecknade tillgångar	0,17	-

För de specifika riskindikatorer k , som har ett negativt tecken, fastställs det slutliga värdet på följande sätt:

Betänkande EkUB 17/2017 rd

$$\tilde{X}_k = 100 - x_k$$

Indikatorn för den totala riskexponeringen RI_i för varje inlåningsbank i fås genom att de slutliga värdena för varje inlåningsbanks specifika riskindikatorer, multiplicerade med varje specifik riskindikators vikt A_k , läggs samman:

$$RI_i = \sum_{k=1}^n A_k \tilde{X}_{ki}$$

där n är antalet specifika riskindikatorer.

FAS 4

Viktning av riskerna i insättningsgarantiavgifterna och fastställande av avgifterna

För att riskerna ska vara viktade på så sätt i insättningsgarantiavgifterna att riskerna som mest kan höja avgiften med 1,5 gånger eller sänka avgiften med 0,75 gånger i jämförelse med den avgift som baserar sig på beloppet av de garanterade insättningarna, ska riskindikatorn för varje inlåningsbank omskalas på följande sätt:

$$\widetilde{RI}_i = (1,5 - 0,75) * \frac{RI_i - \min RI}{\max RI - \min RI} + 0,75$$

Insättningsgarantiavgiften för varje inlåningsbank fastställs på följande sätt:

$$M_i = \widetilde{RI}_i * KT_i * TT * \mu$$

där KT_i är varje inlåningsbanks andel av de garanterade insättningarna och TT är respektive års målnivå för de sammanlagda insättningsgarantiavgifterna. μ är en justeringsindikator som är samma för alla inlåningsbanker respektive år. μ fastställs på så sätt att de sammanlagda insättningsgarantiavgifterna respektive år uppnår den för dem beräknade målnivån.

5.

Lag

om ändring av 3 och 5 § i lagen om källskatt på ränteinkomst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) 3 § 1 mom. 3 punkten och 5 §, av dem
den förstnämnda sådan den lyder i lag 778/2012, samt
fogas till 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 778/2012, en ny 4 punkt som följer:

3 §

Skatteobjekt

Källskatt på ränteinkomst ska betalas för följande inhemska ränteinkomster:

3) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev, när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning och lånet har emitterats av finska staten, Finlands Bank, en finsk kommun eller samkommun eller för vilket finska staten, Finlands Bank, en finsk kommun eller samkommun har ställt proprieborgen,

4) sådan ersättning till insättare som betalas ur insättningsgarantifondens medel till den del ersättningen innehåller räntor som upplupit i enlighet med insättningsavtalet och innan ett beslut enligt 5 kap. 9 § 2 mom. i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) fattats.

5 §

Uppbörd av och ansvar för skatt

Uppbörden av källskatten på ränteinkomst verkställs av den depositionsbank, det filialkontor i Finland för en utländsk kreditinrättning, det andelslag eller det av arbetsgivaren inrättade intressekontor som betalar räntan, den som emitterat masskuldebrevslånet och Verket för finansiell stabilitet (*räntebetalare*), när räntan erläggs till den skattskyldige eller krediteras hans konto. Räntebetalaren och direktören för en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland är utöver den skattskyldige ansvariga för skatten med iakttagande av 15 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 6 § 5 mom., sådant det lyder i lag 749/2004, som följer:

6 §

I de fall som avses i 4 mom. ska kreditinstitutet sammanställa en utredning om insättningsgarantin (*insättningsgarantiutredning*), i vilken kreditinstitutet ska redogöra för insättningsgarantiarrangemangen före åtgärden och efter den samt för eventuella skillnader i fråga om vad insättningsgarantin täcker. Kreditinstitutet ska begära Finansinspektionens utlåtande om insättningsgarantiutredningen. Till begäran om utlåtande ska fogas de tilläggsutredningar som Finansinspektionen bestämmer. Insättningsgarantiutredningen och en kopia av Finansinspektionens utlåtande ska fogas till det meddelande som ska ges till insättaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 8 § 1 mom. 12 punkten, sådan den lyder i lag 1405/2014, som följer:

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

Betänkande EkUB 17/2017 rd

12) de insättningsgarantiavgifter och de insättningsgarantisystemets anslutningsavgifter enligt lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) som inlåningsbanker betalar till insättningsgarantifonden, samt de EU:s stabilitetsavgifter och stabilitetsavgifter till resolutionsfonden enligt den lagen som kreditinstitut och värdepappersföretag samt filialer i Finland till tredjeländers kreditinstitut och tredjeländers värdepappersföretag,

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 9.11.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kaj Turunen blå
medlem Harry Harkimo saml
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Martti Mölsä blå
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd
medlem Joakim Strand sv
medlem Antero Vartia gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.